

การพัฒนาการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่น
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

The Development of Administration of the One Tambon One Product Project in
Khonkaen Province, According to the Philosophy of Sufficiency Economy

จิตรกรณ์ เตชะชาญ*

Jhitraporn Techacharn

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

E-mail: jhi_techacharn@hotmail.com

วิรัช วิรัชนิการวรรณ**

Wirat Wiratnipawan

อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและยุทธศาสตร์ของแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโครงการ ระเบียบวิจัยใช้รูปแบบโดยเน้นการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลเสริมโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,118 คน ที่เป็นประชากรทั้งหมดได้แก่ผู้ประกอบการ 3 กลุ่ม (1) กลุ่มผู้ผลิตชุมชน (2) ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียวและ (3) ผู้ผลิตที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมประชากร 1,118 คนดำเนินการระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ถึง 31 พฤษภาคม 2557 ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนกลับมา จำนวน 1,008 คน คิดเป็นร้อยละ 90.16 ของประชากร เครื่องมือทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และอื่น ๆ ที่สำคัญ และยังมีการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สำคัญคือ จังหวัดขอนแก่นส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ของโครงการในทิศทางที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและยุทธศาสตร์ไปในทิศทางที่สร้างความรู้ด้านการตลาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้กับผู้ประกอบการ รวมทั้งนำศิลปวัฒนธรรม เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเลือกผลิตและออกแบบสินค้า ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

คำสำคัญ: การพัฒนา, การบริหารจัดการ, โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, จังหวัดขอนแก่น

Abstract

The main objective of this research was to investigate (1) problems and obstacles related to this project (2) ways of increasing the efficiency of the administration and (3) suitable strategies to achieve this. The research methodology was the mixed method, using the quantitative method as the principal mean, supported by the qualitative method. The quantitative approach was a survey research, collecting data using questionnaires from three sample groups. These were (1) Community producers (2) one-man owned community producers and (3) producers in the small and medium enterprises, totalling 1,118 people. This went on between February 1st and May 31st 2014. Completed questionnaires were collected and analysed by Mean, Standard Deviation, t-test, Multiple Regression and Pearson's Alpha Correlations. Quantitative research data was collected from key informants using the structured in-depth interview technique collecting data by face-to-face interviewing and analyzing it by descriptive interpretation. Findings were as follows: (1) The main administration problems were that the province promoted products that were not needed in the market. (2) The best way of increasing administration efficiency was for the province to promote united production in line with market trends and (3) the main strategy to increase efficiency was for the province to increase its market knowledge and promote entrepreneurship, with creative thinking incorporating local arts culture identity and wisdom in designing products conforming to market requirements including appropriate technological transfer.

Keywords: development, administration, the One Tambon One Product Project, sufficiency economy philosophy

บทนำ

โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เป็นโครงการที่ได้เริ่มดำเนินงานในปี พ.ศ. 2544 โดยรัฐบาล ในขณะที่มีเป้าหมายสำคัญในการมุ่งแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในระดับรากหญ้า ในลักษณะการส่งเสริมให้แต่ละชุมชนได้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาสินค้า โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในด้านวิทยาการความรู้สมัยใหม่และการบริหารจัดการเพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นสร้างชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ด้วยการนำทรัพยากรและภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่มเป็นที่ต้องการของตลาด โดยใช้ตำบลเป็นหน่วยนับในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์และบริการ

ในการบริหารจัดการ หรือการขับเคลื่อนโครงการในระดับชาติและการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ในการดำเนินโครงการนั้น รัฐบาลได้มอบหมายให้สำนักนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ (กอ.นคพ.) เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อน ซึ่งประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ และมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และแผนแม่บทการดำเนินงาน กำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์การคัดเลือกและขึ้นบัญชีผลิตภัณฑ์ดีเด่นของตำบลรวมทั้งสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการดำเนินงานเป็นไปตามนโยบาย

ยุทธศาสตร์และแผนแม่บทอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) มีกลไกการขับเคลื่อนในรูปแบบคณะกรรมการ และคณะทำงานเฉพาะกิจต่าง ๆ ซึ่งเป็นการทำงาน ร่วมกันของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมถึง นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ สำหรับการบริหาร จัดการ โครงการในระดับพื้นที่ รัฐบาลและคณะกรรมการ อำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ ได้ มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการพัฒนา ชุมชนเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานและมีกรมการ ปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยงาน สนับสนุนในระดับพื้นที่ เพื่อร่วมกันในการขับเคลื่อน กิจกรรมในตำบล หมู่บ้านร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ใน พื้นที่เช่น ผู้นำท้องถิ่น และกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น ในส่วนของระดับจังหวัดรัฐบาลได้มอบนโยบายแก่ผู้ว่า ราชการจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการทุกภาคส่วนใน การร่วมกันบริหารจัดการและส่งเสริมโครงการหนึ่ง ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ให้เกิดผลอย่างทั่วถึง โดยมี คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น เป็น กลไกในการขับเคลื่อน เพื่อประสานงานและปฏิบัติงาน ร่วมกับชุมชน นับได้ว่าภาครัฐได้มีนโยบายให้จังหวัดได้ บูรณาการทรัพยากร บุคลากร รวมถึงงบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อผลักดันชุมชนให้เกิดการ นำวัตถุดิบทรัพยากรในท้องถิ่น วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี องค์ความรู้ของชุมชน ภูมิ ปัญญาชาวบ้านที่สั่งสมและสืบทอดกันมาในชุมชนนั้น ๆ มาสร้างสรรค์ และผลิตเป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของ ชุมชนเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่ทรัพยากรที่มีในแต่ละ ท้องถิ่นและสามารถสร้างรายได้ให้แก่ ชุมชน โครงการ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มักถูกตั้งคำถามถึงเรื่องความ ยั่งยืนในการดำเนินโครงการ เนื่องจากมีปัจจัยประปราย ในหลากหลายด้าน เช่น ความต่อเนื่องของนโยบาย รัฐบาล การบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ปัญหาในด้านการตลาด การพัฒนาเทคโนโลยี

การผลิต การคัดสรรและจัดหมวดหมู่ผลิตภัณฑ์ และที่ สำคัญคือความสอดคล้องกับบริบทในเชิงพื้นที่สภาพ ปัญหาและความต้องการของประชาชน ทั้งหมดนี้ จึงเป็น ปัจจัยที่จะต้องเร่งพัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการ ดำเนินโครงการ ซึ่งพื้นฐานสำคัญคือจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมี การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด เกิดความยั่งยืน สอดคล้องกับบริบท ในเชิงพื้นที่ สภาพปัญหาและความต้องการของ ประชาชน แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) ถือเป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่มีการ กล่าวถึงกันอย่างกว้างขวางในการนำมาปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน และการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ ต่าง ๆ ของรัฐบาล โดยมุ่งเน้นเพื่อให้เกิดความยั่งยืนและ สอดคล้องกับบริบทในเชิงพื้นที่ ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า การ นำมาปรับใช้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จึงเป็นประเด็นที่ น่าสนใจศึกษา โดยมุ่งเป้าหมายเพื่อให้การบริหารจัดการ อยู่บนพื้นฐานของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกิด ความยั่งยืน เนื่องจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็น ปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของ ประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับ ชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนา การบริหารจัดการ ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ตั้งอยู่บนพื้นฐาน ของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ในตัว ตลอดจนการใช้ความรู้ ความรอบคอบ และ คุณธรรมประกอบการวางแผนตัดสินใจและการกระทำ จากการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการ บริหารจัดการ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ใน จังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้พบ ปัญหาและอุปสรรคบางประการ ตัวอย่างเช่น (1) ปัญหา เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านความพอประมาณ คือ จังหวัดขอนแก่นใช้งบประมาณไม่เหมาะสม โดยไม่ คำนึงถึงสายกลาง การประหยัด ความไม่ฟุ่มเฟือย และ

การรู้จักประมาณตนตามฐานะ (2) ปัญหาการบริหารจัดการโครงการอย่างไม่สมเหตุผลมากเท่าที่ควร คือ ความสามารถนำทรัพยากรมาใช้อย่างไม่เหมาะสม และการกระจายทรัพยากรที่ไม่เป็นธรรม (3) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการมีภูมิคุ้มกัน เช่น การบริหารโครงการโดยไม่คำนึงถึงภูมิคุ้มกัน คือความพร้อมที่จะเผชิญกับผลกระทบที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เช่น ไม่ศึกษาข้อมูลด้านการตลาด และวัตถุดิบให้มากเพียงพอก่อนการดำเนินโครงการ (4) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการพึ่งพาตนเอง เช่น จังหวัดขอนแก่นจัดการสัมมนาโดยไม่คำนึงถึงหลักการพึ่งพาตนเอง เช่น ด้านบุคลากร ทรัพยากร และความรู้ความสามารถ (5) ปัญหาเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณภาพคน ให้ทั้งความรู้และคุณธรรม คือ ไม่ดำเนินการโครงการโดยให้ความสำคัญในการพิจารณาบุคลากรควบคู่กันทั้งสองด้าน (6) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการรวมกลุ่ม คือ จังหวัดขอนแก่นไม่ได้บริหารจัดการเพื่อสนับสนุนกลุ่มต่าง ๆ ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน (7) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการสร้างเครือข่าย ทั้งภายในและภายนอกจังหวัด โดยเฉพาะการสร้างเครือข่ายผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (8) ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ หรือประโยชน์สูงสุด ในเวลาเดียวกัน ก็ไม่ทำลายวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีค่านิยมอันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ศึกษาแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ศึกษายุทธศาสตร์ของแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ศึกษาภาพรวมแนวโน้มของการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรบางกลุ่มต่อภาพรวมของแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. เสนอตัวแบบการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นที่เรียกว่า 11M

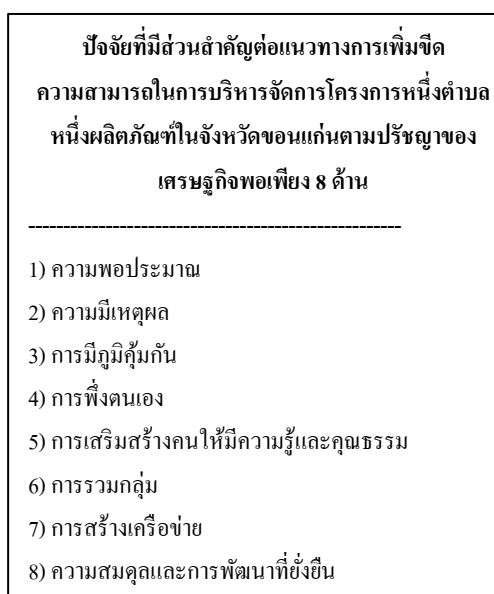
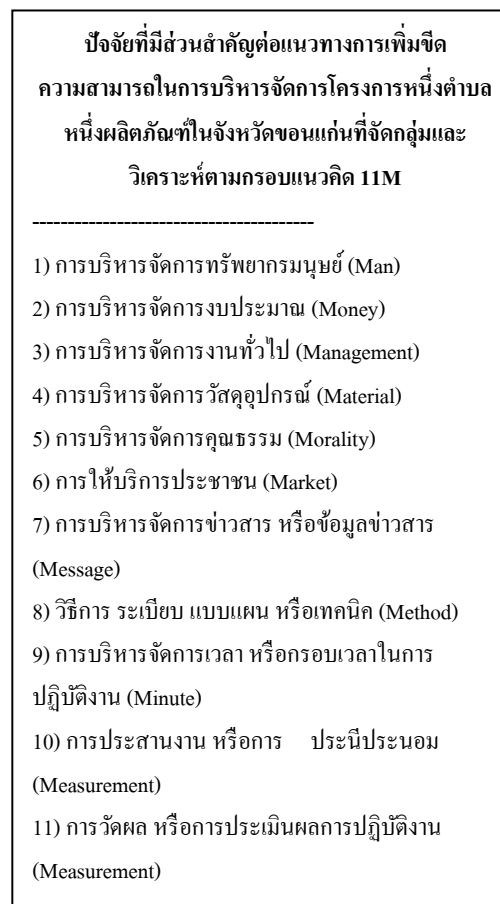
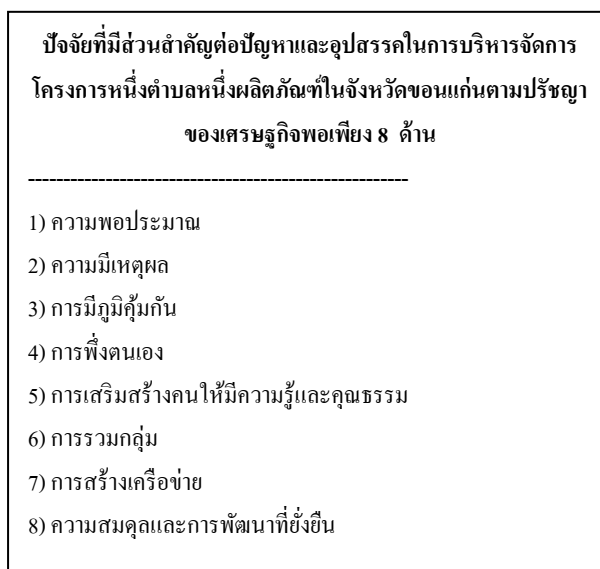
กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดประกอบด้วยกรอบแนวคิดส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม โดยกรอบแนวคิดส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (the Sufficiency Economy Philosophy) ที่ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ความพอประมาณ (moderation) (2) ความมีเหตุผล (rationality) (3) การมีภูมิคุ้มกัน (self-immunity) (4) การพึ่งตนเอง (self-reliance) (5) การเสริมสร้างคนให้มีความรู้และคุณธรรม (strengthening the qualities of people in both knowledge and morality) (6) การรวมกลุ่ม (cohesiveness) (7) การสร้างเครือข่าย (network

establishment) และ (8) ความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน (equilibrium and sustainable development) สำหรับกรอบแนวคิดส่วนที่เป็นตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 11M ที่ประกอบด้วย 11 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Man) (2) การจัดการงบประมาณ (Money) (3) การจัดการงานทั่วไป (Management) (4) การจัดการวัสดุอุปกรณ์ (Material) (5) การจัดการตัวแปรอิสระ (เหตุ)

คุณธรรม (Morality) (6) การให้บริการประชาชน (Market) (7) การบริหารจัดการข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร (Message) (8) วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค (Method) (9) การบริหารจัดการเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน (Minute) (10) การประสานงาน หรือการประนีประนอม (Mediation) (11) การวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Measurement)

ตัวแปรตาม (ผล)

ยุทธศาสตร์ ภาพรวมแนวโน้ม เปรียบเทียบ และตัวแบบการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่น (ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 3.-6.)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบริหารจัดการ
 2. แนวคิดโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
 3. แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ความหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตาม

แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

-หลักสำคัญของการบริหารจัดการตามปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงร่างการวิจัย
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.ประชากร คือ จำนวนประชาชนเป้าหมาย
ทั้งหมดที่ทำการศึกษา ซึ่งในที่นี้หมายถึง ผู้ประกอบการ
สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่น 3
ประเภท ได้แก่ (1) กลุ่มผู้ผลิตชุมชน จำนวน 847 คน (2)
ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว จำนวน 264 คน และ
(3) ผู้ผลิตที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 7 ราย
รวมจำนวน 1,118 คน/ราย

2.กลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวนของประชากร
ดังกล่าวที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งในที่นี้หมายถึง
ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัด
ขอนแก่น 3 ประเภท รวมจำนวน 1,118 คน/ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม
(questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ ส่วน
การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะ
ผู้เชี่ยวชาญ (In-Dept Interview for Experts)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การแจกและการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม
ผู้ศึกษา และผู้ช่วยจำนวน 10 คน ได้เก็บรวบรวมข้อมูล
ภาคสนามในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,118 ชุด
โดยผู้ศึกษา และผู้ช่วยดังกล่าวได้แจก และเก็บ
แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น กลุ่มผู้ผลิตชุมชน
ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว และผู้ผลิตที่เป็น
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวม 1,056 คน ก่อน
หน้านั้น ผู้ศึกษาได้ซักซ้อมทำความเข้าใจกับผู้ช่วยทุกคน
ก่อนแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามในส่วนของการ
เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการ
สัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้ศึกษาได้ทำการ
สัมภาษณ์ด้วยตนเอง จำนวน 9 คน 3 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 2 คน

- กลุ่มข้าราชการประจำปฏิบัติงาน จำนวน 3

คน

- กลุ่มผู้ประกอบการ จำนวน 4 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ในรูปตารางเชิงพรรณนา
สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าร้อยละ (percentage)
ค่าเฉลี่ย (mean) การทดสอบค่าที (t-test)
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
ค่าการถดถอยพหุคูณ (multiple regression)
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
(PearsonCorrelation)

ผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของ
ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า (1) ในเรื่องเพศ
ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาย (2) ในเรื่องระดับการศึกษา
ประชากรส่วนใหญ่มีการศึกษา ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
และ (3) ในเรื่องประเภทของประชากร พบว่า ประชากร

ทั้งหมดเป็นผู้ประกอบการ/ผู้ผลิตโครงการหนึ่งตำบล
หนึ่งผลิตภัณฑ์

2. สรุปผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรค
เกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่ง
ผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงและการอภิปรายผล โดยผู้ศึกษาได้นำกรอบ
แนวคิดทางวิชาการคือ“กระบวนการพิจารณาแก้ไข
ปัญหา”มาปรับใช้ในการศึกษาวิเคราะห์กรอบแนวคิดนี้
ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ที่สอดคล้องกัน ได้แก่ ปัญหา
และอุปสรรค สาเหตุ และแนวทางแก้ไข หรือแนวทาง
การเพิ่มขีดความสามารถ

3. สรุปผลการศึกษายุทธศาสตร์ของแนว
ทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ
โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่น
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการอภิปรายผล
พบว่าจังหวัดขอนแก่นควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์การ
พัฒนาให้เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงการมียุทธศาสตร์ที่เหมาะสม
เปรียบเสมือนมีทิศทางที่ชัดเจนและต่อจากนั้นจังหวัดขอนแก่น
ควรมีการพัฒนาการบริหารจัดการโดยการนำ
เครื่องมือเชิงการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะทำให้
กาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
โดยเรียงลำดับความสำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

การมียุทธศาสตร์ของการส่งเสริมการผลิต
ผลิตภัณฑ์ของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มุ่ง
การเสริมสร้างจุดเด่นตามศักยภาพพื้นที่ในการสร้างคน
สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ แก่ชุมชนอย่างพอประมาณ

การมียุทธศาสตร์ของการส่งเสริมการผลิต
ผลิตภัณฑ์ของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มุ่ง
พัฒนาด้านการท่องเที่ยว การบริการสู่ความเป็น
ศูนย์กลางของภูมิภาค

การมียุทธศาสตร์ของการส่งเสริมการผลิต
ผลิตภัณฑ์ของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มุ่ง
สร้างความคิดริเริ่มที่สร้างสรรค์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้

สอดคล้องกับการนำศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตท้องถิ่น และ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์”

สรุปผลการศึกษาภาพรวมแนวโน้มของการ
บริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ใน
จังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ
การอภิปรายผล พบว่า ในปัจจุบันประชาชน
ผู้ประกอบการ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ได้เล็งเห็นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และ
ตระหนักถึงการแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการ
บริหารจัดการเพื่อให้เกิดความยั่งยืนและเหมาะสม ใน
ด้านหนึ่งเล็งเห็นว่าโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ถือเป็น
โครงการที่เป็นประโยชน์กับประชาชน แต่ในอีกด้าน
หนึ่งเล็งเห็นถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งเริ่มมี
การถกเถียงและนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและ
อุปสรรค รวมทั้งเสนอแนวทางการพัฒนาหรือแนว
ทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ โดย
ได้เล็งเห็นว่าการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็น
เป้าหมาย เป็นกรอบในการดำเนินงาน และมีการเพิ่มขีด
ความสามารถในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ
สอดคล้องกันเป็นระบบ ในอนาคตจะทำให้โครงการหนึ่ง
ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดขอนแก่นเกิด
ประสิทธิภาพสูงกว่าในปัจจุบัน สำนักงานพัฒนาชุมชน
จังหวัดขอนแก่น (Community Development
Office Khon Kaen, 2012)

เมื่อวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบแล้ว เนื่องจาก
แต่ละจังหวัดก็ได้เริ่มมีการพัฒนารูปแบบ การบริหาร
จัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้น อีกทั้งโครงการ
หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นโครงการสำคัญและ
ดำเนินการมาต่อเนื่อง สามารถสร้างอาชีพ พัฒนารายได้
ให้กับประชาชนในพื้นที่ นอกจากนั้น ในแต่ละจังหวัดก็
ได้มีผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละ
แห่ง ซึ่งสะท้อนถึงภูมิปัญญา เอกลักษณ์ทาง
ศิลปวัฒนธรรมของแต่ละที่ เช่น ผ้าไหมแพรวาของ
จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลิตภัณฑ์อาหารของจังหวัด

นครราชสีมา การท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบแล้ว ยังไม่มีดัชนีชี้วัดใดที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรมว่าจังหวัดขอนแก่นจะสามารถพัฒนาและส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปในทิศทางที่มีแนวโน้มสูงกว่าจังหวัดอื่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ ถึงแม้จะเป็นจังหวัดใหญ่ในลำดับต้น ๆ ของภูมิภาคก็ตาม เมื่อเป็นเช่นนี้ ประชากรจึงเห็นด้วยในระดับปานกลางดังกล่าว

สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นที่เรียกว่า 11M (ตัวแปรมตาม) และอภิปรายผล พบว่า จังหวัดขอนแก่นจำเป็นต้องมีการพัฒนาหรือเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ การนำแนวคิดที่เรียกว่า 11M หรือ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 11M” ที่มีกรอบคลุมการบริหารจัดการในทุกมิติและสามารถปรับใช้กับโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม มาเป็นเครื่องมือสำคัญในเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการถือเป็นเรื่องที่เหมาะสมอย่างยิ่ง โดยเฉพาะใน 10 ด้านสำคัญ คือ (1) การบริหารจัดการคุณธรรม (2) การบริหารจัดการงานทั่วไป (3) การบริหารจัดการเวลา หรือรอบเวลาในการปฏิบัติงาน (4) การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ (5) การบริหารจัดการงบประมาณ (6) วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค (7) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ (8) การให้บริการประชาชน (9) การบริหารจัดการข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร และ (10) การประสานงาน หรือการประนีประนอม

สรุปผลการศึกษาการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเห็นของประชากรบางกลุ่มต่อภาพรวมของแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ

โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการอภิปรายผล พบว่า ในมิติเรื่องเพศมีความแตกต่างในเรื่องเพศของประชากร ไม่อาจทำให้เกิดความแตกต่างในความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญได้ แต่สำหรับในมิติเรื่องระดับการศึกษา ระหว่าง กลุ่มที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี และมีการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือสูงกว่าปริญญาตรีแตกต่างกัน (Batten, 1995) โดยมีแนวโน้มที่จะมีมุมมองหรือความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องภาพรวมแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยความคิดเห็นที่แตกต่างกันเป็นเรื่องของการเน้นแนวคิดในแต่ละด้าน เนื่องจากปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ ศศิสุภ สุขเทพ (Sooktap, 2010) ที่เรียกว่า 11M ประกอบด้วย 11 ด้าน ประชากรแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มอาจมีจุดเน้นที่ไม่เหมือนกันในแต่ละด้าน ปัจจัยในเรื่องภูมิหลังการศึกษา ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน เนื่องจากประสบการณ์ การสั่งสมองค์ความรู้ มุมมองต่าง ๆ จะแตกต่างกัน ดังนั้น การจัดลำดับความสำคัญ การเน้นแต่ละด้านจึงแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ดี กลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมต่างเห็นสอดคล้องกันว่า 11M เป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การอภิปรายผล

การอภิปรายผล พบว่า สามารถแบ่งกลุ่มได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 2 คน มีทิศทางของความเห็นที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ในประเด็นปัญหาและอุปสรรค มุ่งเน้นไปที่การขาดความต่อเนื่องเชิง

นโยบายจากรัฐบาลกลาง ขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดเอกภาพในการบริหารงานของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ขาดความเป็นมืออาชีพ ผู้ประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการผลิต โดยนำเสนอแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถคือ ข้อเสนอในการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนจากส่วนกลาง การบูรณาการความร่วมมืออย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ส่วนกลาง จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา เป็นต้น ดังนั้น จึงเห็นความเหมาะสมในการนำแนวคิดที่เรียกว่า 11M มาปรับใช้ในการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่น

2) กลุ่มข้าราชการประจำผู้ปฏิบัติงานจำนวน 3 คน มีทิศทางของความเห็นที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ในประเด็นปัญหาและอุปสรรค มุ่งเน้นประเด็นการถูกแทรกแซงของหน่วยงานราชการจากอิทธิพลนักการเมืองท้องถิ่น ผู้ประกอบการอ่อนแอ ขาดหลักคิดในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความยั่งยืนมุ่งการขอรับการช่วยเหลือจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว สำหรับแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถ มุ่งเน้นการฝึกอบรมให้ความรู้กับผู้ประกอบการอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ และมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนเป็นระบบ มีการกำหนดเงื่อนไขในระยะยาวเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการบริหารงาน รวมถึงมีความเห็นที่สอดคล้องต้องกันว่า การประยุกต์ใช้ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 11M” ที่ วิรัช วิรชนิกาวรรณ (Wiratnipawan, 2007) ได้แนะนำไว้ว่า สำหรับการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่น เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น ถือเป็นจุดเริ่มต้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่เหมาะสม

3) กลุ่มผู้ประกอบการ จำนวน 4 คน มีทิศทางของความเห็นที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ในประเด็นปัญหาและอุปสรรค มุ่งเน้นไปที่ตัวบุคคลของผู้ประกอบการที่ขาดความรู้ความเข้าใจกระบวนการผลิต การพัฒนาในด้านต่าง ๆ และขาดหลักคิดในการสร้างความยั่งยืน และปัญหาสำคัญอีกด้านหนึ่ง คือ ปัญหาในการการตลาด การเรียกร้องให้ภาครัฐแสวงหาช่องทางการตลาดระบายสินค้า การแสวงหาแหล่งเงินทุน การฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นต้น สำหรับแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถ มุ่งเน้นให้จังหวัดส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แสวงหาแหล่งเงินทุน วัตถุดิบ ช่องทางการตลาด การฝึกอบรมต่าง ๆ การกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว การบูรณาการความร่วมมือในพื้นที่ โดยเฉพาะบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ซึ่งมีงบประมาณและอยู่ใกล้ชิดกับประชาชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นแนวคิดของผู้ประกอบการที่ยังขาดการพัฒนาแนวคิดเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความมีเหตุผล ความพอประมาณ การมีภูมิคุ้มกัน เป็นต้น จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จังหวัดขอนแก่นควรเร่งรัดการพัฒนาการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและเหมาะสมกับสภาพในพื้นที่

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

1. จังหวัดขอนแก่นควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนเป็นระบบ เพื่อให้เกิดรูปธรรม โดยนำแนวคิด 11M มาปรับใช้อย่างเข้มข้น และบูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดทำ โดยให้ความสำคัญในด้านการวางแผน และการควบคุมไว้ด้วยว่า กระบวนการในการกำหนดเป้าหมายไว้ในอนาคต การใช้ทรัพยากร และการปฏิบัติงานที่จะให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การวางแผนจะเกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผู้บริหารควรระลึกอยู่เสมอว่าจะมอบหมายให้ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร

ทำไมต้องทำ และทำอะไร เพื่อเป็นหลักประกันใน
ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมี
ประสิทธิผล

2. จังหวัดขอนแก่นควรมีการจัดฝึกอบรม โดย
จัดหาวิทยากรเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือศึกษาตัวแบบที่
ประสบความสำเร็จให้ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ให้
สอดคล้องกับแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถตาม
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 8 ด้าน เนื่องจาก
ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจ การ
ตระหนักรู้ และเห็นความสำคัญ โดยให้ความสำคัญกับ
การพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน ไว้ว่า การพัฒนา
บุคลากรเป็นกระบวนการให้การศึกษาฝึกอบรมบุคลากร
เพื่อให้เป็นบุคลากรที่เหมาะสมกับความต้องการของ
องค์กร ซึ่งการพัฒนานั้น คือ การพัฒนาการทำงานด้าน
ทักษะ และความรู้ และบุคลิกภาพ ความสัมพันธ์ระหว่าง
ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการโครงการหนึ่ง
ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อ
แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ
โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่น
พบว่า ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการโครงการ
หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบ ด้วย 8 ด้าน มีอยู่ 7 ด้าน
ที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการเพิ่ม
ขีดความสามารถในการบริหารจัดการ โครงการหนึ่ง
ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นที่เรียกว่า 11 M
ทั้ง 7 ด้านนั้น ได้แก่ ด้าน (1) ความพอประมาณ (2)
ความมีเหตุผล (3) การมีภูมิคุ้มกัน (4) การเสริมสร้างคน
ให้มีความรู้และคุณธรรม (5) การรวมกลุ่ม (6) การสร้าง
เครือข่าย และ (7) ความควบคุมและการพัฒนาที่ยั่งยืน
ส่วนอีก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการพึ่งตนเอง ไม่มีอิทธิพลต่อ
ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถ
ในการบริหารจัดการ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
ในจังหวัดขอนแก่นที่เรียกว่า 11M ตัวแบบนี้แสดงให้เห็น

เห็นอย่างชัดเจนว่า จังหวัดขอนแก่นควรนำแนวคิด 11M
มาปรับใช้เป็นกลุ่มตัวชี้วัด (Key Performance Indicator
หรือ KPI) หรือเป็นเครื่องมือด้านการบริหารจัดการที่
สำคัญสำหรับการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหาร
จัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัด
ขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ในการนี้ จึงได้นำเสนอตัวแบบการบริหาร
จัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัด
ขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยพิจารณา
จากการเรียงตามลำดับการมีอิทธิพล และเรียงตามลำดับ
ความสำคัญของ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร
จัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัด
ขอนแก่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน ” ที่มี
ต่อ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการเพิ่มขีด
ความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบล
หนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดขอนแก่นที่เรียกว่า 11M” และ
ขอเสนอข้อเสนอแนะต่อจังหวัดขอนแก่น ว่า “จังหวัด
ขอนแก่นควรนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 7 ด้าน ที่มี
ส่วนสำคัญต่อแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการ
บริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ใน
จังหวัดขอนแก่นที่เรียกว่า 11M เรียงตามลำดับ
ความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้าน (1) ความ
พอประมาณ (2) ความมีเหตุผล (3) การมีภูมิคุ้มกัน (4)
การเสริมสร้างคนให้มีความรู้และคุณธรรม (5) การ
รวมกลุ่ม (6) การสร้างเครือข่าย และ (7) ความควบคุม
และการพัฒนาที่ยั่งยืน มากำหนดเป็นตัวแบบ กลุ่ม
ตัวชี้วัด หรือตัวชี้วัด (Key Performance Indicator หรือ
KPI) ในการพัฒนาการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบล
หนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่นตามปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง”

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. จังหวัดขอนแก่นควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์
การพัฒนาที่ชัดเจนเป็นระบบ เพื่อให้เกิดรูปธรรม โดยนำ

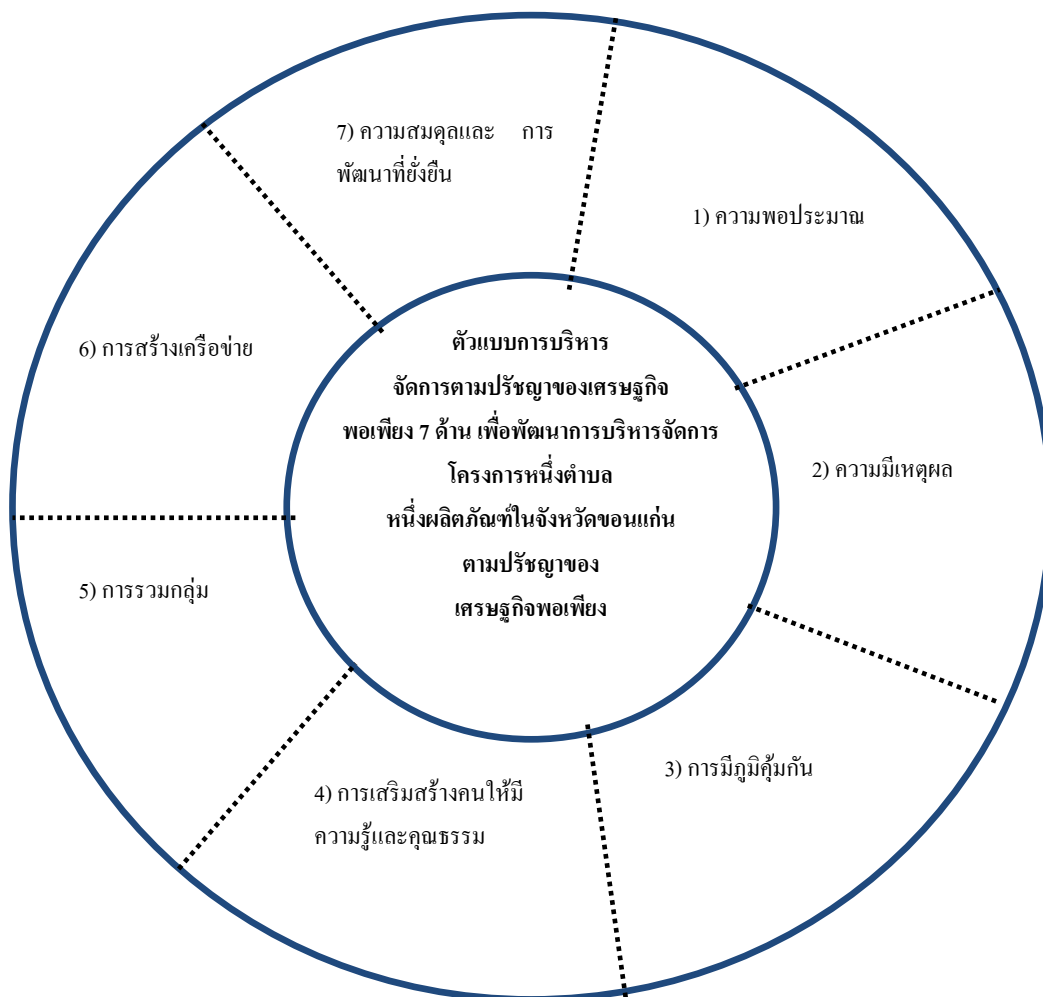
แนวคิด 11M มาปรับใช้อย่างเข้มข้น และบูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดทำ

2. จังหวัดขอนแก่นควรมีการจัดฝึกอบรม โดยจัดหาวิทยากรเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือศึกษาตัวแบบที่ประสบความสำเร็จให้ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 8 ด้าน เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจ การตระหนักรู้ และเห็นความสำคัญ

ในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรนำทั้ง 2 ตัว (ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 8 ด้าน และแนวคิด 11M) แบบนี้ไปประยุกต์ใช้ ประโยชน์ตามความเหมาะสมและจะเป็นประโยชน์

3. นำไปประยุกต์กับการศึกษาการพัฒนาการบริหารจัดการ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดอื่น ๆ ในพื้นที่อื่น ๆ และนำมาเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างและวิเคราะห์เป็นองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการต่อไป

4. นำไปประยุกต์กับการศึกษาการสร้างตัวแบบการพัฒนาการบริหารจัดการโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายสาธารณะของรัฐบาล และเพื่อพิสูจน์หรือยืนยันว่าตัวแบบดังกล่าวมีสาระชัดเจน และครอบคลุมแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือการบริหารจัดการ และแนวคิดทางสังคมศาสตร์ หรือการศึกษาวิเคราะห์ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานหรือไม่ อย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแบบอื่น ๆ

References

- Batten, T. R. (1995). *Communication and their development: An introductory story with special reference to the tropics*. New York: Mc Graw-Hill .
- Community Development Office Khon Kaen. (2012). *Report Community*. Khon Kaen: Author. (in Thai)
- Dubrin and Ireland. (1993). *Management and Organization*. Cincinnati OH: South-West.
- Sooktap, S. (2010). *Effective management of local authorities*. Doctoral dissertation in Public Administration, Eastern asia University. (in Thai)
- Wiratnipawan, W. (2007). *Management guidelines, moral and economic guidelines*. Bangkok: Fourpress. (in Thai)

